

Finansklagenemnda Person

Avgjørelse FinKN-2021-489

26.5.2021

Fremtind Forsikring AS

Ulykke

Løft/skyv av stige – låsing i nakke/rygg – endret eller utfyllende forklaring – ulykke.

Forsikrede skadet seg da hun og en annen brannkonstabel skulle løfte/skyve en 85 kilo tung stige ut i utstrakt stilling. I de første beskrivelsene av hendelsen ble det opplyst at hun ved løft/skyv av stigen kjente et knepp i nakken og at det ikke skjedde noe uventet under selve løftet, samt at stigen ble satt opp under rolige og kontrollerte forhold. Senere forklarte forsikrede blant annet at skaden oppstod etter at stigen fikk en vridning grunnet ujevnheter ved underlaget. Selskapet avsto kravet og viste til at skaden ikke skyldtes en plutselig ytre og uforutsett hendelse. Nemnda uttalte at skadehendelsen, uavhengig av hvilken beskrivelse av hendelsen som ble lagt til grunn, ikke var omfattet av vilkårenes ulykkesbegrep. Selskapet ble gitt medhold.

Saksfremstilling

Forsikrede (f. 1989) skadet seg da hun 20.4.19 skulle løfte/skyve en stige.

I anamnese fra manuellterapeut R. datert 1.7.19 fremgår:

(...) Hun jobber som brannkonstabel, skulle skyve opp en stige. Kjente at noe skjedde (...)

Fra skademelding fylt ut 29.8.19 til et annet selskap, hvor hun var yrkesskadedekket, siteres:

Akutt låsning i nakke øvre del av rygg i forbindelse med å skyve opp en skyve stige i forbindelse med et oppdrag ute.

Videre ble hendelsen beskrevet slik:

I fbm løfte av stige låste øvre del av rygg/nakken seg kjente et lite knepp i nakken (...)

Skadehendelsen ble presisert av forsikrede 24.9.19 etter at det andre selskapet ba om ytterligere opplysninger:

Fikk et oppdrag på jobb ca kl.23.30, lørdag 20.04.2019 hvor det var vannlekkasje i 3.etg. Beboeren i leiligheten var bortreist på ferie og for å unngå å lage skader på ytterdør, ble det bestemt i samråd med eier av leilighet over telefon at vi skulle ta oss inn via terrassen i 3 etg. Dermed var dette ikke et kritisk hasteoppdrag, og oppdraget ble løst rolig og kontrollert. Undertegnede og 1 kollega løftet skyvestigen ned fra taket på brannbilen og løftet stigen i hver sin ende (med undertegnede bakerst på stigen) rundt bygget og bak i hagen. Kollega i front gikk dit stigen skulle settes opp og slapp stigen. Undertegnede skulle derfra vippe stigen opp i brysthøyde, skyve den over hodet og "klatre" stigen opp i stående posisjon. Da undertegnede sto med armene strekt over hodet, holdene i stigen, med hodet bøyd bakover for å se opp på stigen, kjente undertegnede et knepp i nakken, og påfølgende smerter ned i nakken, ut i skulder og begge armer. (...)

På spørsmålet "Skjedde det noe uventet under løftet?", svarte forsikrede:

Det skjedde ikke noe uventet under løftet. Dette var heller ikke et hasteoppdrag, slik at stigen ble satt opp under rolige og kontrollerte forhold med alt nødvendig verneutstyr på.

Det andre selskapet avsto kravet under yrkesskadedeforsikringsdekningen i brev av 1.10.19 og viste til at det ikke var noen plutselig og uventet ytre hendelse som var årsak til skaden.

Selskapet har opplyst at forsikrede ringte 11.10.19 og meldte fra om skaden.

I skademeldingen til selskapet datert 4.2.20, beskrev forsikrede hendelsen slik:

Jeg mener at yrkesskaden inntraff da jeg skulle løfte stigen opp i stående posisjon. Stigen er 85 kg og er 4,7 meter lang når den er sammenslått, men blir 14m når den er helt utstrekt. Stigen var sammenslått da skaden inntraff.

Vi gikk rett mot husveggen med ene enden av stigen og la den ned ca 3 m fra veggen. Deretter flyttet kollega seg til siden, og siden jeg gikk bakerst var det min oppgave å få stigen opp i stående posisjon. Jeg tok tak i det ytterste trinn av stigen med begge hendene og reiste meg helt opp, stigen var da på den ene siden løftet opp til lårene mine. Derfra vippet jeg stigen opp i brysthøyde og deretter skøyv den rett over hodet. Jeg sto da med begge hendene strekt helt ut rett over hode, hvor jeg enda holdt i det ytterste trinnet på stigen. Den andre siden av stigen var i kontakt med bakken. Derfra tok jeg en og en hånd og flyttet ett trinn inn på stigen, mens jeg gikk etter med beina. Stigen var litt vinglete og ustabil mens hendene veksla mellom å ta et trinn lenger inn for hver gang. Jeg skiftet på å se opp og ned på hele stigen for å holde kontroll på den. Jeg ca. 5 trinn igjen før stigen er helt stående da skaden inntreffer. Idet jeg tar den ene hånden fra det ene trinnet for å plassere den inn på neste trinn får stigen en vridning. Jeg beveger hodet raskt for å se opp samtidig som jeg griper neste trinn for å holde kontroll på stigen. Da kjenner jeg et knepp i nakken og får akutt vondt. (...)

Vridningen som er beskrevet ovenfor mener jeg innfrir kravet om en plutselig uventet ytre hending som resulterer i at jeg umiddelbart beveger hodet for å se raskt opp for å få balansert stigen slik at den ikke faller og kan skape mer skade. Jeg mener her at det inntraff noe ulykkesartet og at dette ulykkesmomentet førte til yrkesskaden som er beskrevet i det opprinnelige kravet datert 18.10.19 samt i beskrivelsen over. Det var heller ikke mulig å unngå reaksjonen da stigen kunne potensielt påføre mer skade dersom den falt.

Selskapet kontaktet det andre selskapet og ba 18.2.20 om å få tilsendt saksdokumenter. Selskapet avsto deretter forsikredes krav i brev av 29.5.20 og viste til at hun ikke hadde vært utsatt for en ulykkeshendelse i forsikringsvilkårenes forstand.

I rapport fra C. datert 19.8.20, spurte utreder forsikrede hvorfor hun i skademelding til det andre selskapet opplyste at det ikke skjedde noe uventet under løftet/skyvet, men senere forklarte at hendelsen var forårsaket av en plutselig vridning av stigen. Til dette svarte forsikrede ifølge rapporten:

Skadelidte forklarer at hun ikke har lagt bevisst skjul på noe, eller bevisst endret noe i sin forklaring. I hennes øyne er forskjellen på denne forklaringen og den forklaring hun har skrevet via sin tillitsvalgt i vedlegg til hans brev av 5.6.20, fullt ut forklarlig med at hun har oppdaget at hennes presisjonsnivå på hva som skjedde har vært for dårlig ved første forklaring.

I rapporten fra C. er det også lagt ved en fotomappe som blant annet viser stigen forsikrede løftet under hendelsen og hvordan løftet/skyvet av stigen ble utført.

I rapport fra samtale med forsikrede 5.10.20, noterte utreder i C. blant annet:

(...) Oppdraget var relatert til en vannlekkasje i en boligblokk i (O.), så oppdraget var litt hasteoppdrag selv om det ikke var et kritisk hasteoppdrag. (...)

De bar denne stigen sammen bort til stedet hvor den skulle settes opp. På stedet var det gressplen, litt småujevnt grunnet litt snø/is og ujevnheter i bakken. (...)

Da skadelidte nærmet seg at stigen var i fullt oppreist stilling merket hun et knepp i nakken. Hun hadde da hodet vendt opp mot stigen, og "kneppet" ble utløst ved at stigen fikk en liten vridning pga. ujevnheter på bakken, og skadelidte løftet hodet og så opp mot toppen av stigen samtidig som hun skiftet grep med ene hånden for å stabilisere stigen.

Forsikrede klaget saken inn til Finansklagenemnda 26.11.20 og opplyste at:

(...) undertegnede skulle løfte en stige, hvor stigen får en vridning, undertegnede beveger hodet raskt, da kjennes det et slags knepp i nakken og akutt vondt. (...)

Forsikrede har i det vesentlige anført at hun var utsatt for en ulykkeshendelse, da hun skulle løfte/skyve en stige 20.4.19. Skaden skjedde etter at stigen fikk en uventet vridning som følge av underlaget og hun deretter bevegde hodet raskt oppover og grep tak i neste trinn. Hun hadde aldri brukt stigen tidligere og bruk av denne er atypisk og uvanlig under arbeid. Hun var dermed utsatt for en ytre uforutsett hendelse. De første beskrivelsene av hendelsen kan ikke legges til grunn, ettersom det var henholdsvis manuellterapeut og arbeidsgiver som ga disse. Den utfyllende hendelsesbeskrivelsen av 24.9.19 kan heller ikke vektlegges, da forsikrede ikke var representert ved advokat på dette tidspunktet.

Selskapet har i det vesentlige anført at forsikrede ikke var utsatt for en ulykkeshendelse, da hun skulle løfte/skyve en stige 20.4.19. Det fremgår av sakens dokumenter at skaden oppstod som følge av eget løft og bevegelse og ikke en "plutselig ytre og uforutsett fysisk begivenhet". Hennes senere opplysninger om vridning av stigen, kan ikke vektlegges og utgjør uansett heller ikke en ulykkeshendelse i forsikringsvilkårenes forstand.

Finansklagenemnda Persons begrunnelse

Saken gjelder spørsmål om forsikrede var utsatt for en ulykkeshendelse, da hun 20.4.19 skulle løfte/skyve en stige.

Forsikringsvilkårene fastsetter hvilke hendelser som gir rett til utbetaling under forsikringen. Krav på erstatning forutsetter at hendelsen/forholdet er omfattet av vilkårene i forsikringen. Kravstiller, altså forsikrede, har bevisbyrden for at vilkårene for erstatning er oppfylt.

Forsikringsvilkårenes punkt "3.1 Hva forsikringen omfatter", regulerer hva forsikringen "Omfatter":

Erstatning som følge av en ulykkesskade. Med ulykkesskade menes skade på kroppen forårsaket av en plutselig ytre og uforutsett fysisk begivenhet (ulykkestilfelle) som rammer forsikrede i forsikringstiden.

Når det gjelder faktum i saken har selskapet anført at forsikrede har gitt motstridende beskrivelser av hendelsesforløpet i saken, og at senere opplysninger om at stigen fikk en vridning under hendelsen ikke kan legges til grunn.

Det bemerkes at nemnda generelt tillegger tidsnære bevis størst vekt, og legger mindre vekt på nye opplysninger som fremmes etter at tvist har oppstått og som står i motstrid med mer tidsnære bevis. Dette er i tråd med praksis fra Høyesterett, jf. HR-2018-2344-A og HR-2019-2336-A, og er dessuten et utslag av nemndas rent skriftlige saksbehandling.

I aktuelle sak ble skadehendelsen først beskrevet i anamnese fra manuellterapeut R. 1.7.19. Det fremgår av denne at forsikrede "skulle skyve opp en stige. Kjente at noe skjedde". I skademelding av 29.8.19 til selskapet der forsikrede var yrkesskadedekket, ble det opplyst at ved løft "av stige låste øvre del av rygg/nakken seg kjente et lite knepp i nakken". Forsikrede presiserte hendelsen 24.9.19, og opplyste da at skaden oppstod da hun "sto med armene strekt over hodet, holdene i stigen, med hodet bøyd bakover for å se opp på stigen" og videre at det ikke skjedde noe uventet under selve løftet og at stigen ble satt opp under rolige og kontrollerte forhold. De tidsnære beskrivelsene inneholder ikke informasjon som tilsier at stigen fikk en vridning under hendelsen.

I skademeldingen til selskapet av 4.2.20, over ni måneder etter hendelsen, opplyste forsikrede at stigen var "litt vinglete og ustabil" og at skaden oppstod etter at stigen fikk en vridning. Dette skal ha skjedd da forsikrede skulle løfte den opp et trinn, noe som resulterte i at hun "beveger hodet raskt for å se opp" og balanserer stigen samtidig som hun "griper neste trinn for å holde kontroll på stigen". På dette tidspunktet kjente forsikrede "et knepp i nakken". En tilsvarende beskrivelse ble gitt i klagen til Finansklagenemnda. I rapport fra samtale med forsikrede 5.10.20, har utreder i C. notert at stigen fikk en liten vridning på grunn av ujevnheter på bakken.

Opplysningene om at skaden skjedde som et resultat av at stigen fikk en vridning, eventuelt på grunn av ujevnheter i bakken står i motstrid til begivenhetsnære beskrivelser av hendelsen. Som nevnt tillegger nemnda tidsnære beskrivelser størst vekt. På bakgrunn av prinsippene om vekting av bevis legger nemnda i det følgende til grunn at skaden skjedde i forbindelse med at forsikrede skulle skyve/løfte 85 kg tung stige ut i utstrakt stilling, og at det ikke skjedde noe uventet under løftet og at stigen ble satt opp kontrollert. Det legges videre til grunn at forsikrede hadde armene strekt over hodet mens hun holdt stigen, og at hodet var bøyd bakover for å se opp på stigen da skaden inntraff.

For at en skade skal være en ulykkesskade som omfattes av forsikringen må den iht. vilkårene skyldes en plutselig, uforutsett ytre begivenhet. Det rettslige innholdet i ulykkesbegrepet er ikke helt i samsvar med den språklig naturlige forståelsen av begrepet. Rettstilstanden er likevel rimelig klar. Det kreves at noe i den ytre situasjonen utviklet seg på en uventet måte og at dette "noe" førte til skaden, jf. Rt. 1988 s. 394. Det stilles ikke store krav til den ytre begivenheten. Skader som skyldes egen kroppsbevegelse faller utenfor ulykkesbegrepet. Videre må ulykkesbegrepet tilpasses den risiko som forsikrede med viten og vilje utsetter seg for, og dette har betydning for tolkingen av "plutselig og uforutsett ytre begivenhet", jf. blant annet 2015-502.

Nemnda forutsetter at forsikrede var godt kjent med stigens vekt og hvordan den fungerte, og at det å løfte/skyve på plass stigen var en del av hennes vanlige arbeidsoppgaver. Basert på det faktum nemnda har lagt til grunn var ikke skaden forårsaket av en plutselig ytre og uforutsett fysisk begivenhet.

Det bemerkes at skaden etter nemndas syn heller ikke ville vært omfattet av ulykkesbegrepet dersom det ble lagt til grunn at den oppstod som følge av at stigen forsikrede skulle løfte/skyve fikk en vridning grunnet ujevnheter og/eller som følge av selve løftet/skyvet av stigen. Vurderingen av hendelser der det skjer vanlige forstyrrelser eller avvik som dette, må ta utgangspunkt i at ulykkesbegrepet må tilpasses den risiko som forsikrede med viten og vilje utsetter seg for. At en stige som dette kan vingle når den settes opp, for eksempel på grunn av ujevnheter i bakken, må anses å ligge innenfor det man kan forvente på slike oppdrag. På denne bakgrunn vil hendelsen uansett ikke anses som en ulykkesskade iht. forsikringsvilkårene.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Persons konklusjon

Selskapet gis medhold.

Ved behandlingen deltok Kaja de Vibe Malling (leder), Tonje Giertsen (selskapsrepresentant) og Borgar Sandvik (forbrukerrepresentant).